

ЦЕНТР РОЗВИТКУ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ САМАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ БІЗНЕСУ
ТА УПРАВЛІННЯ КРИМСЬКИЙ ІНСТИТУТ БІЗНЕСУ

ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

Матеріали V міжнародної науково-практичної конференції

7-9 червня 2012 р.

м. Сімферополь-Судак

Освіта та наука в умовах глобальних викликів / Матеріали V міжнародної науково-практичної конференції 7-9 червня 2012 р.,-Сімферополь: Кримський інститут бізнесу, 2012. – 244 с.

Редакційна колегія:

Тарасов В.І. - ректор Кримського інституту бізнесу, кандидат філософських наук, доцент, Україна
Задорожний А.Л. - ректор Самарського інституту бізнесу та управління, доктор економічних наук, професор
Хайруддінов М.А., доктор педагогічних наук, професор, Інститут підвищення кваліфікації Хрієнко П.А. - доктор соціологічних наук, професор, Директор Кримського представництва Фонду «Москва-Крим» Уряду Москви, Україна
Моцелков С.Н. - доктор філософських наук, професор, філософський факультет Московського державного університету ім. М. Ломоносова, Росія
Трофимова В.В. - директор Центру розвитку освіти, науки та інновацій, кандидат економічних наук, доцент
Франчук А.Р. - кандидат економічних наук, професор, Кримський інститут бізнесу

У збірнику представлені тези доповідей учасників V міжнародної науково-практичної конференції «Освіта та наука в умовах глобальних викликів».

Для студентів, аспірантів, науковці, фахівців та всіх, хто цікавиться питаннями розвитку освіти та науки. Тематичні напрямки:

1. Актуальні аспекти розвитку освіти (Стан професійно-технічної та вищої освіти. Зміст освіти. Неперервна освіта як інститут економіки знань. Освіта дорослих. Діалектика освіти та продуктивності праці Проблеми гуманітарної, педагогічної освіти тощо. Болонський процес. Економіка освіти.)
2. Наука та механізми комерціалізації наукових ідей та розробок (Державне регулювання наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності. Механізми наукового обґрунтування управлінських рішень на державному рівні. Прогнозування науково-технологічного розвитку. Інституційні проблеми української науки. Розробка новітніх технологій. Наука в університетах.)
3. Парадигма сучасних економічних досліджень (Макроекономічні проблеми. Глобалізація як чинник розвитку національних господарств. Сучасні трансформації світової економіки. Перспективні напрямки розвитку економічної теорії. Дослідження закономірностей економічного розвитку на мікро- та мезорівні.)
4. Міждисциплінарні дослідження в галузі суспільних наук (методологічні, методичні, етичні та інші аспекти).

© Автори статей, 2012

ЗМІСТ

АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ

Лесовець Неля Миколаївна ПІДГОТОВКА ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ „ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО ТА ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ” У ВНЗ	72
Куликова Ю.П. МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ПОСТРОЕНИЯ СИСТЕМЫ НАЦИОНАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ	75
Мал ига В. А. ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ ЗА НАПРЯМОМ ПІДГОТОВКИ «ПРАВознавство»	6.030401 78
Марчак Оксана Михайлівна СУЧАСНИЙ СТАН ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ВИПУСКНИКІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ	81
Медведовська Тетяна Павлівна БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС ТА ВИЩА ТЕХНІЧНА ОСВІТА В УКРАЇНІ	84
Меркулова Наталя Володимирівна ПІДГОТОВКА МАГІСТРІВ З МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ ДО ІННОВАЦІЙНОГО УПРАВЛІННЯ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	87
Мінько Наталія Петрівна ОБГРУНТУВАННЯ КРИТЕРІЇВ, ПОКАЗНИКІВ ТА РІВНІВ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ ДО НАВЧАННЯ УЧНІВ 5-9 КЛАСІВ ОСНОВ ТЕХНІКИ	90
Муқан Наталія Василівна, Барабані Олена Володимирівна ХАРАКТЕРИСТИКА БАЗОВОЇ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ У КАНАДІ	96
Павлова Олександра Ігорівна ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ ТА ІНФОРМАЦІЙНА КУЛЬТУРА	99
Панішева Ольга Вікторівна, МОТИВИ ВИБОРУ ПРОФЕСІЇ ВЧИТЕЛЯ МАТЕМАТИКИ СУЧАСНИМИ АБІТУРІЄНТАМИ	102

Наукове видання
Російською, українською та англійською мовами

Освіта та наука в умовах глобальних викликів

Матеріали V міжнародної науково-практичної конференції

Електронна версія доступна за адресою www.educrimea.com

В авторській редакції

За достовірність цитат, статистичних та інших даних відповідальність несуть автори

Підписано до друку 01.06.2012 р.

Формат 60x84/16.

Папір офсетний. Умови, друк, аркушів. 18,7

Тираж 300 екз.

Підготовка до друку та друк

Кримський інститут бізнесу, м. Сімферополь, вул.Кримської правди, 4,

тел. 0652-541522

crimeabusiness@mail.ru

Лесовець Неля Миколаївна
Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка

**ПІДГОТОВКА ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
„ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО ТА ІНФОРМАЦІЙНА
ДІЯЛЬНІСТЬ” У ВНЗ**

Актуальність статті зумовлена посиленням уваги науковців до створення навчально-мовленнєвих ситуацій на заняттях, що покликані формувати комунікативну компетентність майбутніх фахівців-документознавців у процесі їх підготовки до подальшої професійної діяльності.

Одним із навчальних курсів, що викладається для магістрантів спеціальності „Документознавство та інформаційна діяльність”, є „Організація сучасної ділової комунікації”. Під час викладання цієї дисципліни викладачеві необхідно застосовувати прийом створення навчально-мовленнєвої ситуації, яка за своєю сутністю наближує майбутнього фахівця-документознавця до типової виробничої ситуації. Це дає змогу розвивати комунікативні здібності студентів та навички ділового спілкування, уміння правильно вести себе під час ділових бесід, нарад, переговорів, брифінгів, конференцій тощо.

На думку науковців, навчально-мовленнєва ситуація – це сукупність життєвих умов, що спонукають до висловлення думок і використання при цьому мовного матеріалу [4, с. 250]. Створення на заняттях навчально-мовленнєвих ситуацій обґрунтовується тим, що за таких умов відбувається апробація зразків і моделей реального спілкування, формується мовленнєва поведінка, мобілізується увага та

розвивається уява, активізується процес навчання, тобто проектується і реалізується ідеальне уявлення про можливу й належну форму діяльності для досягнення мети [3, с. 29]. Питання підготовки студентів до ділової комунікації розглядаються у працях Т. Дементьєвої, Т. Сахарової, Ф. Хміля та інших науковців. Зокрема, дослідниця Т. Сахарова зауважує, що першим кроком у цьому напрямі є створення на занятті навчально-мовленнєвих ситуацій у межах навчально-професійної сфери [5, с. 116].

Т. І. Дементьєва вважає, що навчально-мовленнєва ситуація – це спеціально створена динамічна система умов і взаємин двох і більшої кількості комунікантів, яка є засобом, що породжує потребу в мовленнєвій дії у межах навчально-професійної сфери з метою формування системи знань, умінь і навичок особистості взагалі та її комунікативної компетентності, зокрема [2, с. 36].

Для створення навчально-мовленнєвих ситуацій при проведенні занять з курсу „Організація сучасної ділової комунікації” нами застосовуються ділові ігри. Саме такі форми навчання сприяють реалізації основних особливостей професійної діяльності та професійного мислення на матеріалі динамічно створюваних і розв’язуваних спільними зусиллями учасників навчальних мовленнєвих ситуацій [1, с. 132]. Під час вивчення тем „Культура спілкування в колективі”, „Організація і проведення ділових нарад, брифінгів, конференцій”, „Сутність ділових переговорів і підготовка до них” імітується діяльність якоїсь організації / підприємства, фірми. Імітуються як події, так і конкретна діяльність людей (ділові наради, укладання угод, проведення брифінгів, переговорів тощо). Сценарій ділової гри розробляється безпосередньо на практичному занятті (студенти розбиваються на робочі групи по 6 – 7 осіб). Саме групова

форма навчання дозволяє згуртувати колектив, сприяє пошуку правильного рішення в певній виробничій ситуації. Однією з умов, що висувається викладачем, є залучення до спілкування усіх членів робочої групи. За необхідності, крім рольових ігор, застосовуються операційні. Вони допомагають відпрацювати виконання певних специфічних операцій (наприклад, сформувати навички спілкування по телефону, роботи з електронною поштою та ін.).

Іншою інтерактивною формою навчання, застосовуваною під час вивчення навчальної дисципліни „Організація сучасної ділової комунікації”, є тренінг. Під час вивчення теми „Тренінг як умова формування комунікативної компетентності фахівців-документознавців” нами застосовується метод, що отримав назву „комунікативна атака”. Сутність цього методу полягає в тому, що кожен студент за 1,5 – 2 хвилини повинен представити себе роботодавцеві при влаштуванні на роботу. Створення своєрідної самореклами потребує підготовки, відбору тільки такої інформації, яка була б найбільш значущою і змогла б зацікавити потенційного роботодавця.

Вивчаючи тему „Технологія формування позитивного іміджу організації”, застосовується метод моделювання. Студенти повинні змоделювати ситуацію консультування клієнта, уміти повідомити інформацію про організацію, створювати імідж організації та керувати ним, урахувати його вплив у різноманітних виробничих ситуаціях; будувати тактику виступу й аргументації; правильно підбирати й застосовувати інтонаційно-виражальні засоби ділового мовлення.

Під час вивчення теми „Дискусія” звертається увага викладача на розмежування понять „дискусія” і „полеміка”. Надається тема, на яку необхідно провести дискусію та полеміку. Зауважуємо, що під час

дискусії необхідно дійти спільної точки зору, переконати співбесідника, а під час ведення полеміки завданням для магістрантів постає вміння доводити свої думки, при цьому залишаючи незмінною власну точку зору.

Застосовується й така форма навчальної діяльності, як колоквіум, що в перекладі з латинської позначає „бесіду”, „розмову”. Це форма навчального заняття, що розуміється як бесіда викладача зі студентами з метою перевірки знань.

Результативність колоквіумів залежить від чіткої організації: визначення переліку тем, які виносяться на обговорення, та необхідної спеціальної літератури, своєчасне доведення їх до відома студентів. Під час самостійної підготовки студентів до колоквіуму викладач за потреби консультує їх, спрямовуючи пізнавальну діяльність студентів на усвідомлення сутності матеріалу і виявлення знань [6, с. 158].

Отже, для формування на практичних заняттях у майбутніх фахівців-документознавців навичок професійного спілкування слід використовувати методи емоційно-морального стимулювання, зацікавлення, створення майбутніх виробничих ситуацій, заохочення, які сприяють стимулюванню внутрішньої енергії магістрантів. Упровадження у навчальну діяльність таких методів дає можливість студентам оцінити свої комунікативні здібності, усвідомити шляхи набуття навичок спілкування, спроектувати шлях, яким можна прийти до успіху. Таким чином, максималізуючи успіх і мінімалізуючи невдачі, студенти удосконалюють власну комунікативну поведінку в певних життєвих ситуаціях, адаптуються до виробничої діяльності. На заняттях викладачеві варто не давати готову відповідь студентам, а спрямовувати їх пізнавальну активність таким чином, щоб вони

самостійно ухвалили рішення, розв'язали складне питання, збагнули сутність викладеного матеріалу.

Таким чином, у навчальній діяльності слухачів магістратури спеціальності „Документознавство та інформаційна діяльність” має місце багатоваріантність форм і методів інноваційного навчання, спрямованих на якісне засвоєння знань студентами, розвиток їх розумових здібностей, виявлення умінь та навичок вирішення проблем, набуття досвіду самостійного мислення, пошукової роботи, набуття якостей, які стануть у нагоді в подальшій професійній діяльності.

Література:

1. Вербицкий А. А. Активное обучение в высшей школе: контекстный подход. – М. : Высш. шк., 1991. – 207 с.
2. Дементьева Т. І. Формування комунікативної компетенції студентів-іноземців підготовчих факультетів у процесі навчання : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.09 / Дементьева Тетяна Іванівна. – Х., 2005. – 207 с.
3. Лернер И. Я. Дидактические основы методов обучения / И. Я. Лернер. – М. : Педагогика, 1981. – 186 с.
4. Методика обучения иностранным языкам в средней школе : учебник / Н. И. Гез, А. А. Миролюбов, В. М. Ляховицкий и др. – М. : Высш. шк., 1982. – 373 с.
5. Сахарова Т. Е. Проблема ситуации при обучении диалогической речи / Т. Е. Сахарова // Вопр. методики преподавания иностр. яз. – Тула, 1967. – С. 204 – 230.
6. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посібник / М. М. Фіцула – К. : Академвидав, 2006. – 352 с.